1 skirsnis. MEDŽIAGOS/MIŠINIO IR BENDROVĖS/ĮMONĖS IDENTIFIKAVIMAS

1.1. Produkto identifikatorius

Produkto pavadinimas: Insola Windows & Doors
Produkto klasė: Vienkomponentės poliuretano montavimo putos

1.2. Medžiagos ar mišinio nustatyti naudojimo būdai ir nerekomenduojami naudojimo būdai

Nustatyti naudojimo būdai: Padidintos išeigos montavimo putos, skirtos profesionaliam naudojimui su pistoletu skirtos naudoti durų ir langų montavimui, vamzdžių izoliacijai ir tvirtinimui, skylių ir tarpų užpildymui, bei plyšių šilumos izoliacijai.
Nerekomenduojami naudojimo būdai: nenaudoti ne pagal nurodytus naudojimo būdus ir paskirtį.

1.3. Išsami informacija apie saugos duomenų lapo teikėją

Importuotojas / platintojas:
UAB „Insola“
Lauko g. 23, Šventininkų km., Trakų r. sav. LT-21156, Lietuva
El. paštas: info@insola.lt
Interneto svetainė: www.insola.lt
Už saugos duomenų lapą atsakingo asmens elektroninio pašto adresas: saugosduomenulapai@gmail.com

1.4. Pagalbos telefono numeris:

Lietuvos apsinuodijimų kontrolės ir informacijos biuras, Šiltnamių g. 29, LT – 2043, Vilnius, tel. +370 5 236 2052. Interneto svetainė http://www.apsinuodijau.lt
Bendras pagalbos tel. 112

2 skirsnis. GALIMI PAVOJAI

2.1. Medžiagos ar mišinio klasifikavimas:

Pagal Reglamentą 1272/2008/EB	Ypač degus aerozolis 1 kat., H222, H229 Odos dirg. 2 kat., H315 Akių dirg. 2 kat., H319 Odos jautr. 1 kat., H317 Kvėpavimo takų jautr. 1 kat., H334 Specifinis toks. konkrečiam organui (vienkartinis poveikis) 3 kat., H335 Kancerogenas 2 kat., H351 Specifinis toks. konkrečiam organui (kartotinis poveikis) 2 kat., H373

2.2. Ženklinimo elementai (pagal Reglamentą 1272/2008/EB):

Pavojaus piktograma (-os):

GHS02 GHS07 GHS08

Signalinis žodis: Pavojinga

Pavojingumo frazė (-s):	H222	Ypač degus aerozolis
	H229	Slėginė talpykla. Kaitinama gali sprogti
	H315	Dirgina odą

H317	Gali sukelti alerginę odos reakciją
H319	Sukelia smarkų akių dirginimą
H334	Įkvėpus gali sukelti alerginę reakciją, astmos simptomus arba apsunkinti kvėpavimą
H335	Gali sudirginti kvėpavimo takus
H351	Įtariama, kad sukelia vėžį
H373	Gali pakenkti organams, jeigu medžiaga veikia ilgai arba kartotinai

Atsargumo frazės:

P201	Prieš naudojimą gauti specialias instrukcijas.
P210	Laikyti atokiau nuo šilumos šaltinių, karštų paviršių, žiežirbų, atviros liepsnos arba kitų degimo šaltinių. Nerūkyti.
P211	Nepurkšti į atvirą liepsną arba kitus degimo šaltinius.
P251	Nepradurti ir nedeginti net panaudoto.
P260	Neįkvėpti dujų / rūko / garų / aerozolio.
P264	Po naudojimo kruopščiai nuplauti rankas.
P271	Naudoti tik lauke arba gerai vėdinamoje patalpoje (*taikoma tik tiekiant produktą plačiajai visuomenei*).
P280	Mūvėti apsaugines pirštines / dėvėti apsauginius drabužius / naudoti akių (veido) apsaugos priemones.
P312	Pasijutus blogai, skambinti į APSINUODIJIMŲ KONTROLĖS IR INFORMACIJOS BIURĄ / kreiptis į gydytoją.
P302+P352	PATEKUS ANT ODOS: plauti dideliu vandens kiekiu (*taikoma tik tiekiant produktą plačiajai visuomenei*).
P304+P340	ĮKVĖPUS: išnešti nukentėjusįjį į gryną orą; jam būtina ramybė ir padėtis, leidžianti laisvai kvėpuoti.
P305+P351+P338	PATEKUS Į AKIS: Kelias minutes atsargiai plauti vandeniu. Išimti kontaktinius lęšius, jeigu jie yra ir jeigu lengvai galima tai padaryti. Toliau plauti akis (*taikoma tik tiekiant produktą plačiajai visuomenei*).
P308+P313	Esant sąlyčiui arba jeigu numanomas sąlytis: kreiptis į gydytoją.
P342+P311	Jeigu pasireiškia respiraciniai simptomai: skambinti į APSINUODIJIMŲ KONTROLĖS IR INFORMACIJOS BIURĄ arba kreiptis į gydytoją.
P362+P364	Nedelsiant nusivilkti užterštus drabužius ir išskalbti prieš vėl apsivelkant.
P403+P233 + 405	Laikyti gerai vėdinamoje vietoje. Talpyklą laikyti sandariai uždarytą. Laikyti užrakintą (*taikoma tik tiekiant produktą plačiajai visuomenei*).
P410+P412	Saugoti nuo saulės šviesos. Nelaikyti aukštesnėje kaip 50 ºC/122 ºF temperatūroje.
P501	Turinį/talpyklą išmesti laikantis teisės aktais nustatytų reikalavimų.

Pavojingos sudedamosios dalys nurodomos etiketėje: 4,4'-metilendifenildiizocianatas

Papildoma ženklinimo informacija:
„Nuo 2023 m. rugpjūčio 24 d. reikalingi tinkami mokymai prieš naudojant pramoninei ar profesionaliai paskirčiai“.
EUH frazė (-s): EUH204 „Sudėtyje yra izocianatų. Gali sukelti alerginę reakciją“.
Liestinės pavojaus žymės (TWD) – Plačiajai visuomenei tiekiama bet kokios talpos pakuotė turi būti paženklinta liestine pavojaus žyme. Netaikoma profesionaliems naudotojams skirtų produktų pakuotėms.
Vaikų sunkiai atidaromi uždarymo įtaisai (CRF) – Netaikoma.

2.3. Kiti pavojai: Nėra
PBT ir vPvB: Netaikoma. Nei mišinys, nei mišinio sudedamosios dalys neatitinka PBT ir/ar vPvB kriterijų pagal REACH reglamento XIII priedą.
ED savybės: Netaikoma. Nei mišinys, nei mišinio kompozicinės dalys neatitinka endokrininę sistemą ardančių medžiagų kriterijų.

3 skirsnis. SUDĖTIS IR INFORMACIJA APIE SUDEDAMĄSIAS DALIS

3.1. Medžiagos: Netaikoma: produktas yra mišinys
3.2. Mišiniai: Produktas yra cheminis mišinys, kurį sudaro vienkomponentės poliuretano montavimo putos, kurios pasižymi padidintu elastingumu, ypač didele išeiga ir greitu stingimu.
Galutinio produkto sudėtinės dalys pagal Reglamentų Nr. 1907/2006 (REACH), 1272/2008 (CLP) reikalavimus:

Medžiagos pavadinimas / REACH registracijos Nr.	**CAS / EC (Index) Nr.**	***Klasifikavimas pagal reglamentą EB Nr.1272/2008***	**m. d. %**
** Metileno bisfenilizocianatas (MDI) / 01-2119457014-47-xxxx	101-68-8 / 202-966-0 (615-005-00-9)	Odos dirg. 2 kat., *H315 (SCL: H315 ≥5 %)* Akių dirg. 2 kat., H319 *(SCL: H319 ≥5 %)* Odos jautr. 1, H317 Ūmus toks. įkvėpus (garai) 4, H332 Kvėp. takų jautr. 1, H334 *(SCL: H334 ≥0,1 %)* STOT SE 3, H335 *(SCL: H335 ≥5 %)* Kancer. 2, H351 STOT RE 2, H373	30 - <50
Tris(2-chloro-1-metiletil) fosfatas / 01-2119480419-30-xxxx	13674-84-5 / 237-158-7 (-)	Ūmus toks. prarijus 4, H302	10 - <20
Izobutanas / 01-2119485395-27-xxxx	75-28-5 / 200-857-2 (601-004-00-0)	Deg. dujos 1, H220 Slėgio veik. dujos (suslėgtosios), H280	5 - <10
1,1-difluoroetanas / 01-2119474440-43-xxxx	75-37-6 / 200-866-1 (-)	Deg. dujos 1, H220 Slėgio veik. dujos (suslėgtosios), H280	5 - <10
Dimetileteris / 01-2119472128-37-xxxx	115-10-6 / 204-065-8 (603-019-00-8)	Deg. dujos 1, H220 Slėgio veik. dujos (suslėgtosios), H280	2,5 - <5
Propanas / 01-2119486944-21-xxxx	74-98-6 / 200-827-9 (601-003-00-5)	Deg. dujos 1, H220 Slėgio veik. dujos (suslėgtosios), H280	1 - <2,5
Butanas / 01-2119474691-32-xxxx	106-97-8 / 203-448-7 (601-004-01-8)	Deg. dujos 1, H220 Slėgio veik. dujos (suslėgtosios), H280	0,1 - <1
2,2'-Dimorfolinildietilo eteris / 01-2119969278-20-xxxx	6425-39-4 / 229-194-7 (-)	Odos dirg. 2 kat., H315 Akių dirg. 2 kat., H319	0,1 - <1

** **REACH XVII priedas (žr. 15 skirsnį)**
Pilnas tekstas, susijęs su pavojingumo (H) frazėmis pateikiamas 16.6. skirsnyje.

4 skirsnis. PIRMOSIOS PAGALBOS PRIEMONĖS

4.1. Pirmos pagalbos priemonių aprašymas

Bendra informacija: Įtarus ar nustačius apsinuodijimą šia medžiaga, nedelsiant kreiptis į Apsinuodijimų kontrolės ir informacijos biurą, tel. (8~5) 236 20 52 arba į gydytoją. Jei nukentėjęs asmuo praradęs sąmonę, negalima duoti gerti ar dėti ką nors į burną. Naudoti asmenines apsaugos priemones teikiant pirmąją pagalbą. Nusivilkti užterštus drabužius ir išskalbti prieš vėl juos apsivelkant.
Patekus ant odos: Nedelsiant nusivilkti užterštus drabužius ir išskalbti prieš vėl apsivelkant. Nuplauti dideliu vandens kiekiu su muilu. Pasireiškus odos dirginimui arba alergijos simptomams kreiptis į gydytoją.
Patekus į akis: Netrinti akių, palenkus galvą, plačiai atverti vokus ir gausiai praskalauti/praplauti vandeniu, taip pat po akių vokais. Esant galimybei išsiimti kontaktinius lęšius ir vėl praskalauti/praplauti vandeniu. Skalauti/plauti ne mažiau kaip 15 minučių. Akių dirginimui nepraeinant susisiekti su profesiniu medicinos specialistu / kreiptis į akių gydytoją.
Prarijus: Praskalauti burną vandeniu, duoti gerti po nedaug vandens. Neskatinti vėmimo. Kreiptis į gydymo įstaigą.
Įkvėpus: Išvesti nukentėjusį į gryną orą, jam būtina ramybė ir padėtis, leidžianti laisvai kvėpuoti. Atlaisvinti kvėpavimui trukdančius drabužius. Pasijutus blogai ar pasireiškus simptomams kreiptis medicininės pagalbos.

4.2. Svarbiausi ūmūs ir uždelsti simptomai ir požymiai
Akys: Skausmas, ragenos/tinklainės pažeidimai, dirginimas paraudimas, ašarojimas, pablogėjęs matomumas, tankus mirkčiojimas.
Oda: paraudimas, perštėjimas, niežėjimas, išbėrimas, sudirginimas, odos džiūvimas, skilinėjimas, alergija, dermatitas, sujautrėjusi oda.
Įkvėpus: Galvos skausmas, svaigulys, pykinimas, kvėpavimo takų dirginimas, skausmas, sunkumas kvėpuojant, bendras silpnumas, alerginė reakcija, astma.
Nurijus: Apsinuodijimas, gerklės, viršutinių takų dirginimas, kosėjimas, stemplės, dirginimas, skausmas, pilvo spazmai, orientacijos praradimas, silpnumas, galvos svaigimas. Vidaus organų (plaučių, kepenų, inkstų) pakitimai, galimi pažeidimai.

4.3. Nurodymai skubiai medicinos pagalbai ir specialiam gydymui: Gydymas simptominis, galimas ilgalaikis/tęstinis poveikis, rekomenduojama medicininė priežiūra. Apsinuodijimo simptomai gali pasireikšti tik po keleto valandų, todėl atitinkamas medicininis stebėjimas rekomenduojamas mažiausiai 48 valandų po nelaimingo atsitikimo.

5 skirsnis. PRIEŠGAISRINĖS PRIEMONĖS

5.1. Gaisro gesinimo priemonės
Tinkamos gaisro gesinimo priemonės: Sausi chemikalai, smėlis, dolomitas, anglies dioksidas, sausi milteliai, purškiamas vanduo, vandens dulksna. Didesnes liepsnas gesinkite alkoholiui atspariomis gesinimo putomis.
Netinkamos priemonės: Stipri vandens srovė.

5.2. Medžiagos ar mišinio keliamas ypatingas pavojus: Ypač degus aerozolis, karštis padidina slėgį tai gali lemti talpyklos sprogimą, padidinti gaisro tikimybę ir nudegimų / sužalojimų riziką. Gaisro metu susidaro kenksmingos dujos/garai. Negesinti gaisro jei ugnis pasiekia talpyklas. Evakuoti zoną.
Gaisro gesinimo metu susidariusias atliekas, užterštą gesinimo tirpalą surinkti į talpyklas ir neleisti patekti į aplinką, buitinę kanalizaciją. Pagal galimybes užsandarinti galimas nutekėjimo angas, uždaryti patekimo į gruntinius/paviršinius vandenis būdus, izoliuoti gaisro gesinimo vietą, surinkti / izoliuoti gaisro gesinimo metu susidariusias atliekas, gesinimo tirpalus, kitus gaisro gesinimo metu susidariusius produktus nes jie gali užteršti aplinką.
5.3. Nurodymai gaisrą gesinantiems asmenims:

Apsauginės priemonės: Įkaitusias talpas šaldyti purškiant vandeniu. Jei gaisras apima didelį kiekį / plotą produkto rekomenduojama gaisrą gesinti iš toli dėl sprogimo pavojaus. Užsandarinti galimas nutekėjimo angas, izoliuoti gaisro gesinimo vietą, surinkti / izoliuoti gaisro gesinimo metu susidariusias atliekas, gesinimo tirpalus, kitus gaisro gesinimo metu susidariusius produktus, neleisti patekti į aplinką, buitinę kanalizaciją.
Apsauginė įranga: Dėvėti atitinkamus gaisrininkų rūbus ir naudoti autonominius kvėpavimo aparatus. Europos standartą EN 469 atitinkantys gaisrininkų drabužiai (įskaitant šalmus, apsauginius batus ir pirštines) užtikrins bazinį apsaugos lygį cheminių medžiagų avarijose.

6 skirsnis. AVARIJŲ LIKVIDAVIMO PRIEMONĖS

6.1. Asmens atsargumo priemonės, apsaugos priemonės ir skubios pagalbos procedūros

6.1.1. Neteikiantiems pagalbos darbuotojams: Pagal galimybes atjungti elektrą, pašalinti šildymo, karščio židinius. Neįkvėpti, nepraryti. Vengti kontakto su oda, saugotis, kad nepatektų į akis. Kuo greičiau, saugiai evakuotis iš įvykio zonos, klausyti pagalbos teikėjų nurodymų. Atsiradus galimybei iškart nusiprausti, pasikeisti drabužius.

6.1.2. Pagalbos teikėjams: Produktui pasklidus sustabdyti darbus, evakuoti avarijos likvidavime nedalyvaujančius žmones, uždaryti zoną. Pašalinti užsidegimo šaltinius, atjungti elektrą, šilumos šaltinius. Sudaryti galimybę nusiplauti, užterštus drabužius surinkti, pagal galimybes sudėti atskirai/izoliuoti. Pasirūpinti tinkamu / adekvačiu ištraukiamuoju vėdinimu. Saugotis, kad nepatektų į akis, neįkvėpti, vengti produkto kontakto su oda. Dėvėti cheminiam poveikiui atsparius apsauginius drabužius, hermetiškus akinius, pirštines (8 skirsnis). Užtikrinti, kad valymo darbus atliktų tik atitinkamai apmokytas personalas.

6.2. Ekologinės atsargumo priemonės: Vengti koncentruoto produkto patekimo į dirvą, vandens telkinius, kanalizaciją, drenažo sistemas. Pasklidus dideliems kiekiams, izoliuoti avarijos vietą, informuoti atitinkamas institucijas, iškviesti priešgaisrinę ir gelbėjimo tarnybą.

6.3. Izoliavimo ir valymo procedūros ir priemonės: Sustabdyti pasklidimą naudojant pylimus arba užberiant inertinėmis kietosiomis medžiagomis (moliu, diatomine medžiaga), pasklidusį kiekį absorbuoti smėliu, žvyru, universaliu rišikliu, kita nedegia, absorbuojančia medžiaga, surinkti ir sudėti į tinkamą, pažymėtą, sandariai užsidarančią tarą ir pašalinti pagal nustatytus reikalavimus (13 skirsnis). Vengti aerozolių, garų / miglos susidarymo. Likučių pėdsakus nuplauti vandeniu. Nedidelius pasklidusius kiekius galima nuplauti vandeniu. Susidariusius valymo tirpalus būtina surinkti mechaniniu/rankiniu arba techniniu/automatizuotu (pvz.: atitinkamais siurbliais) būdu, naudojant nustatytas asmens apsaugos priemones. Pašalinti pagal teisės aktų reikalavimus. Išsiliejus dideliems kiekiams įrengti užtvaras ar apsauginius pylimus, neleisti pasklidusiam produktui patekti į nutekamuosius vamzdžius, vandentakius, rūsius, kitas uždaras patalpas. Produktui patekus į kanalizaciją ir/ar paviršinius/gruntinius vandenis, pasklidus dideliais kiekiais ir/ar dideliam plote – informuoti atitinkamas institucijas.

6.4. Nuoroda į kitus skirsnius: Informacija apie saugų naudojimą ir sandėliavimą pateikiama 7 skirsnyje; Informacija apie asmens saugos priemones pateikiama 8 skirsnyje; Informacija apie medžiagos utilizavimą pateikiama 13 skirsnyje.

7 skirsnis. NAUDOJIMAS IR SANDĖLIAVIMAS

7.1. Su saugiu naudojimu susijusios atsargumo priemonės

7.1.1. Specifinės rekomendacijos:

Informacija dėl saugaus naudojimo: Laikytis 8 skirsnyje nurodytų rekomendacijų; utilizuoti pagal 6.3 ir 13 skirsnių nurodymus.
Informacija dėl apsaugos nuo gaisro ir sprogimo: Laikyti vėsioje, sausoje, gerai vėdinamoje vietoje, saugoti nuo karščio/šalčio poveikio, kibirkščių ir liepsnos. Saugoti nuo tiesioginių saulės spindulių, UV spindulių, fizinio poveikio. Nerūkyti. Nenaudoti įrankių, kurie gali sukelti kibirkštis. Talpyklos ir priėmimo įranga turi būti įžemintos ir įtvirtintos. Imtis priemonių siekiant išvengti statinės iškrovos.
Talpų negalima virinti, kaitinti, pjauti, gręžti, trankyti, mėtyti, šlifuoti, pažeisti, trinti ar kitaip veikti fiziškai. Gesintuvus laikyti lengvai prieinamose vietose. Įrengti priešgaisrinę signalizaciją, pasirūpinti, kad būtų lengvai pasiekiamos nedegios absorbcinės medžiagos.
Aerozolių ir dulkių susidarymo prevencijos priemonės: Užtikrinti, kad nesusidarys didelės dulkių koncentracijos ore. Pasirūpinti, kad būtų atitinkama mechaninė – ištraukiamoji tinkama ventiliacija.
Nesuderinamos medžiagos: sprogstamos, oksiduojančios, degios, organiniai peroksidai, oksiduojančios medžiagos, ėsdinančios, šarminės/rūgštinės medžiagos, alkoholiai, aminai.
Aplinkos apsaugos priemonės: Neleisti patekti į kanalizaciją ir/ar paviršinius/gruntinius vandenis, drenažo sistemas, dirvožemį.

7.1.2. Informacija dėl darbo higienos: Naudojant nevalgyti, nerūkyti ir negerti. Plauti rankas prieš pertraukas ir po darbo su produktu. Saugotis, kad nepatektų į akis, ant odos ar drabužių. Neįkvėpti, nepraryti ir negerti. Laikytis geros higienos praktikos.

7.2. Saugaus sandėliavimo sąlygos, įskaitant visus nesuderinamumus
Sandėliams ir talpoms taikomi reikalavimai: Laikyti gerai vėdinamoje vietoje. Talpos turi būti sandarios, atsparios produkto poveikiui, originalios, tinkamai pažymėtos, apsaugančios produktą nuo išorinio oro, vandens, saulės poveikio ir/ar mechaninių priemaišų, nuo ugnies apsaugotoje vietoje. Talpyklą laikyti sandariai uždarytą ir užrakintą atokiau nuo maisto, gėrimų ir gyvulių pašarų, vertikalioje padėtyje, apsaugant nuo kritimo, sausoje, vėsioje, neautorizuotam personalui neprieinamoje vietoje.
Draudžiama virinti, kaitinti, pjauti, gręžti skyles pakuotėje tiek su produktu, tiek be jo. Saugoti nuo užšalimo, fizinio poveikio, trinties, slėgio didelių pasikeitimų. Vengti tiesioginių saulės spindulių, karščio, užsidegimo židinių, įkaitusių paviršių. Grindys turi būti įrengtos taip, kad atsitiktinio pasklidimo atveju produktas negalėtų plačiai pasklisti. Sandėliuose turi būti įrengta atitinkama mechaninė – ištraukiamoji ventiliacija. Sandėliavimo vietoje, panaudojimui turi būti paruošta įranga ir absorbcinės medžiagos skirtos izoliuoti/surinkti/išvalyti paskliusį produktą. Gesintuvai ir/ar kitos gaisro gesinimui skirtos priemonės turi būti lengvai ir greitai pasiekiamos. Laikymo temperatūra +5 – +35 °C. Nelaikyti aukštesnėje nei +50 °C temperatūroje ir tiesioginiuose saulės spinduliuose.

Nuorodos dėl netinkamo laikymo vienoje bendroje saugykloje: Vengtinas sąlytis su nesupakuotomis cheminėmis medžiagomis. Nelaikyti kartu su: sprogstamomis medžiagomis; suspaustomis dujomis, suskystintomis ir slėgyje ištirpintomis medžiagomis; lengvai užsiliepsnojančiais skysčiais ir kietomis medžiagomis; organiniais peroksidais ir kitomis oksiduojančiomis medžiagomis; medžiagomis, kurios sąveikaujant su vandeniu išskiria degias dujas; šarminėmis ir ėsdinančiomis medžiagomis.

Kita informacija apie saugojimo sąlygas: Užtikrinti, kad nepasklistų net ir nedidelis kiekis produkto. Likučių nepilti atgal į pakuotes, kad neužsiterštų produktas ir nesutrumpėtų galiojimo laikas. Nešalinti į sąvartynus ir/ar į kanalizacijos vamzdžius. Tuščioje pakuotėje lieka produkto likučių, todėl ji gali būti pavojinga. Neperdirbtos pakuotės nenaudoti pakartotinai.

7.3. Konkretus (-ūs) galutinio naudojimo būdas (-ai): Jokio kito panaudojimo išskyrus kaip nurodyta 1.2 skirsnyje, nėra.

8 skirsnis. POVEIKIO PREVENCIJA (ASMENS APSAUGA)

Naudojant asmenines apsaugines priemones (AAP) turi būti įgyvendinamos papildomos priemonės: darbo trukmė (poveikio trukmė) turėtų atspindėti papildomą fiziologinį darbuotojo stresą dėl naudojamų AAP. Be to, laikoma, kad, naudojant tam tikras AAP, sumažėja darbuotojo gebėjimai naudoti įrankius ir bendrauti. Dėl šių priežasčių, darbuotojas turėtų būti: sveikas (ypač atsižvelgiant į sveikatos problemas, kurios gali turėti įtakos AAP naudojimui) ir turi būti užtikrintas nepralaidumas/sandarumas tarp kūno ir AAP (atsižvelgiant į tokius veiksnius kaip randai, plaukuotumas ir kt.).
Kai medžiagos koncentracija darbo vietoje yra nustatyta ir žinoma, AAP taikomos atsižvelgiant į nustatytą cheminės medžiagos koncentraciją, pasireiškiančia darbo vietoje, atsižvelgiant į darbuotojo poveikio trukmę ir veiklos sąlygas. Tuo atveju, kai medžiagų koncentracija darbo vietoje nėra žinoma, AAP turi būti naudojamos pagal didžiausią rekomenduojamą apsaugos klasę.
Darbdavys turi užtikrinti, kad taikomos AAP yra tinkamos atliekant visus darbus numatytus pagal veiklos sąlygas (valymo, techninės priežiūros, remonto, de-aktyvavimo ir kt.).
Darbdavys ir savarankiškai dirbantys asmenys teisiškai atsako už AAP išdavimą ir valdymą tinkamai jas panaudojant darbo vietose. Todėl jie turėtų apibrėžti ir dokumentuoti tinkamą AAP naudojimo politiką, įskaitant darbuotojų mokymą.

8.1. Kontrolės parametrai

8.1.1. Profesinio poveikio vertės darbo aplinkoje (OEL): Mišinio sudėtyje esančios sudėtinės dalys, kurioms yra nustatytos profesinio poveikio ribinės vertės pagal LR Higienos norma 23:2011 “Cheminių medžiagų profesinio poveikio ribiniai dydžiai. Matavimo ir poveikio vertinimo bendrieji reikalavimai“, galiojanti aktuali redakcija:

Pavadinimas	CAS Nr.	IPRD mg/m³	IPRD ppm	TPRD mg/m³	TPRD ppm	NRD mg/m³	NRD ppm	Pastabos
Metileno bisfenilizocianatas (MDI)	101-68-8	0,05	0,005	-	-	0,1	0,01	Jautrinantis poveikis. Nustatytas 5 min. poveikio trukmės NRD. Tas pats RD, išreikštas ppm, taikomas izocianatams, kurių RD nenustatytas. Ši nuostata taikoma ir dulkių ar lašelių (aerozolių) pavidalo izocianatams, įskaitant prepolimerizuotus izocianatus (aduktus). Skirtingų medžiagų RD, išreikšti mg/m³, yra skirtingi.
Dimetiletileris	115-10-6	1920	1000	2280	1500	-	-	-

8.1.2. Rekomenduojamos stebėsenos ir monitoringo procedūros: Užtikrinti nuolatinį / reguliarų techninių parametrų stebėjimą pagal įrenginių pateiktas / turimas technines specifikacijas / instrukcijas. Atliekant stebėsenos procedūras / monitoringą vadovautis nustatytais Lietuvos Respublikos „Darbuotojų apsaugos nuo cheminių veiksnių darbe nuostatais“, aktualią galiojančią redakciją.
Kiti, galiojantys, standartai ES šalyse:
EN 689 Poveikis darbo vietoje – cheminių medžiagų poveikio įkvėpus matavimai.
EN 14042 Darbo vietos oras – cheminių ir biologinių medžiagų poveikio vertinimo procedūros.
EN 482 Darbo vietos oras – bendrieji cheminių medžiagų matavimo procedūrų reikalavimai.

8.1.3. Biologinės ribinės vertės: Mišinio sudėtyje nėra sudėtinių dalių kurioms yra nustatytos biologinė ribinės vertės .

8.1.4. Išvestinė ribinė poveikio nesukelianti vertė (DNEL) ir Prognozuojama nesukelianti efekto koncentracija (PNEC): Nenustatytos (mišiniui netaikoma).

8.1.5. Kokybinis rizikos vertinimas ir rizikos valdymas darbo aplinkoje: Atliekant kokybinį rizikos vertinimą ir rizikos valdymą darbo aplinkoje gali būti reikalaujama individualiai stebėti darbo aplinką ir/ar biologinius veiksnius, siekiant įvertinti rizikos valdymo priemonių pakankamumą ir/ar veiklos sąlygas bei įvairius kontroliuojamus parametrus.

8.2. Poveikio kontrolė

8.2.1. Informacija apie techninės įrangos pritaikymą: Darbo trukmė neribojama (iki 480 minučių per pamainą, 5 pamainos per savaitę). Užtikrinti reguliarią darbo aplinkos oro kokybės kontrolę, atlikti nuolatinius parametrų stebėjimus pagal techninius ventiliacijos reikalavimus. Užtikrinti, kad šalia darbo vietų būtų įranga akims/rankom plauti, rekomenduojami apsauginiai dušai. Rūpintis gera pramonine higiena.

8.2.2. Bendrosios apsaugos ir higienos priemonės: Darbo vietoje nevalgyti, negerti, nerūkyti, kad produktas nepatektų ant odos, į burną ar akis, dėvėti asmenines apsaugos priemones. Prieš pertraukas ir po darbo nusiprausti naudojant atitinkamas priemones (muilas, kt.). Baigus darbą nusirengti užterštus/nešvarius drabužius, nusiauti batus, nusiimti akinius, kitus užterštus daiktus ir juos išvalyti/išplauti atitinkamomis plovimo/ skalbimo priemonėmis (milteliai ar kt.) prieš juos naudojanti kitą kartą. Naudoti sertifikuotą apsaugos įrangą, atitinkančią ES reikalavimus ir standartus, arba jos atitikmenis, kai rizikos negalima išvengti arba pakankamai ją apriboti techninėmis kolektyvinės apsaugos priemonėmis, metodais bei darbo organizavimo procedūromis.

Akių/veido apsauginės priemonės

Dirbant su produktu būtina naudoti hermetiškus apsauginius akinius, apsauginį skydelį (EN 166).

Rankų ir odos apsauginės priemonės

Dėvėti nepralaidžias, apsaugines pirštines. Standartas dirbant su cheminėms medžiagoms yra EN 374. Jei yra pirštinių mechaninio pažeidimo rizika atsižvelgti į EN 388 standartą. Jei rizika yra susijusi su terminiu poveikiu atsižvelgti į EN 407 standartą. Tinkama medžiaga, kaip apsauga nuo trumpalaikio poveikio nitrilinė guma, butilo kaučiukas. Pirštinių storis turėtų būti ne mažiau nei 0,2 mm, prasiskverbimo laikas >240 min. Ilgalaikiam/pastoviam naudojimui tinkamos neopreninės, plivinilchloridinės, butilo arba natūralios gumos pirštinės – medžiagos storis 0,3 – 0,4 mm, prasiskverbimo laikas > 480 min. Pirštines dėvėti atsižvelgiant į maksimalų dėvėjimo laikotarpį, medžiagos prasiskverbimo laiką, difuziją ir degradaciją. Pažeistas apsaugines pirštines rekomenduojama nedelsiant pakeisti.

Kitos odos apsauginės priemonės

Cheminiam poveikiui atsparūs apsauginiai darbo drabužiai (EN 14605). Drabužiai turi dengti visą kūną. Užtikrinti, kad produktas nepatektų į batus. Kūno apsaugos priemones pasirinkti atsižvelgiant į pavojingų

medžiagų koncentraciją ir kiekį darbo vietoje. Rekomenduojama pasirūpinti, kad drabužiai būtų antistatiniai apsauginiai rūbai.

Kvėpavimo takų apsauginės priemonės

Esant nepakankamam vėdinimui ir ilgalaikiam / pastoviam poveikiui naudoti individualias kvėpavimo apsaugos priemones su filtru, apsaugančiu nuo organinių dujų, garų ar aerozolių (EN 143, 14387), arba filtruojamąsias puskaukes su vožtuvais apsaugai nuo dujų (EN 149). Pasirenkant respiratorių būtina atsižvelgti į žinomą arba numanomą ekspozicijos lygį, produkto keliamus pavojus ir saugaus darbo, su pasirinktu respiratoriumi, ribas.

Apsauga nuo terminių pavojų: įprastos atsargumo priemonės dirbant su cheminiais mišiniais/medžiagomis.

8.2.3. Poveikio aplinkai kontrolė: tikrinti emisijas iš ventiliacijos ir gamybinės įrangos, kad būtų užtikrintas jų atitikimas aplinkosaugos teisės aktų reikalavimams. Kai kuriais atvejais, siekiant sumažinti emisija iki priimtino lygio, gali tekti įrengti garų filtrus, inžinierinius patobulinimus, valytuvus ar modifikuoti darbo proceso eigą/įrangą.
Oras: produkto poveikio aplinkos orui kontrolė turi būti atliekama vadovaujantis esama bendrąja dulkių dalelių emisijos skaičiavimo metodika ir nustatytais teisės aktais.
Vanduo: produkto poveikio aplinkos vandeniui kontrolė turi būti atliekama vadovaujantis nuotėkų išleidimo tvarka ir nustatytais patekimo į aplinką skaičiavimo metodais/kriterijais.
Dirvožemis ir sausumos aplinka: produkto poveikio dirvožemiui ir sausumos aplinkai kontrolė turi būti atliekama vadovaujantis nuotėkų išleidimo tvarka ir nustatytais patekimo į aplinką skaičiavimo metodais/kriterijais.

9 skirsnis. FIZINĖS IR CHEMINĖS SAVYBĖS

9.1. Informacija apie pagrindines fizines ir chemines savybes

Išvaizda	Aerozolinės putos, šviesiai gelsvos spalvos
Kvapas:	Netaikoma / nėra duomenų
Kvapo atsiradimo slenkstis	Netaikoma / nėra duomenų
pH vertė	Netaikoma / nėra duomenų
Lydymosi/užšalimo temperatūra	Netaikoma / nėra duomenų
Pradinė virimo temperatūra ir virimo temperatūros intervalas	Netaikoma / nėra duomenų
Pliūpsnio temperatūra	>65 °C
Garavimo greitis	Netaikoma / nėra duomenų
Degumas	Ypač degus aerozolis
Viršutinė (apatinė) degumo riba ar sprogstamumo ribinės vertės	Netaikoma / nėra duomenų
Garų slėgis	Netaikoma / nėra duomenų
Garų tankis	Netaikoma / nėra duomenų
Tankis:	Netaikoma / nėra duomenų
Tirpumas vandenyje	Netaikoma / nėra duomenų
Pasiskirstymo koeficientas: n-oktanolis/vanduo	Netaikoma / nėra duomenų
Savaiminio užsidegimo temperatūra	>240 °C
Skilimo temperatūra	Netaikoma / nėra duomenų
Klampa	Netaikoma / nėra duomenų

Sprogstamosios (sprogiosios) savybės;	Aerozolinė talpykla įkaitusi gali sprogti
Oksidacinės savybės	Netaikoma

9.2. Kita informacija susijusi su produkto savybėmis:

Pagrindas	Poliuretanas
Kietėjimas	Polimerizacija veikiant oro drėgmei
Tankis	15-17 kg/m³
Paviršiaus sustingimo laikas	Apie 7 min - 30mm putų juosta
Putas galima pjauti	Apie 20 min - 30mm putų juosta
Visiškas sukietėjimas	Apie 24 val.
Atsparumas gniuždymui esant 10% deformacijai (PN-EN 8265:2013-07)	2.5 N/cm²
Tempiamasis stipris (PN-EN 1607:2013-07)	5.2 N/cm²
Šlyties jėga(PN-EN 12090:2013)	3,6 N/cm²
Šilumos laidumas	0,034 W/(m*k)
Garso slopinimo indeksas Rst, w	60 dB
Sukietėjusių putų atsparumas temperatūrai	(- 60 ºC …+ 110 ºC)
Išeiga (*)(20°C/65% sant. oro drėgnumas)	Iki 70 litrų iš 1000 ml

9.2.1. Informacija apie fizinių pavojų klases: produktas priskiriamas prie Aerozolių, 1 kategorija pagal Reglamento 1272/2008 (CLP) kriterijus ir JT patvirtintą GHS sistemą. Aerozoliai (aerozolių balionėliai) – tai bet kurie metaliniai, stikliniai ar plastikiniai pakartotinai neužpildomi indai, kuriuose laikomos suslėgtos, suskystintos ar veikiant slėgiui ištirpdytos dujos su skysčiu, pasta ar milteliais ar be jų, kuriuose yra purškimo įtaisas, pro kurį balionėlio turinys gali būti išpurškiamas kaip kietųjų ar skysčio dalelių suspensija dujose (putos, pasta ar milteliai), skysčio ar dujų pavidalo.
9.2.2. Kitos saugos charakteristikos: Netaikoma.

10 skirsnis. STABILUMAS IR REAKTINGUMAS

10.1. Reaktingumas: Stabilus rekomenduojamomis naudojimo ir saugojimo sąlygomis.
10.2. Cheminis stabilumas: Stabilus esant rekomenduojamomis naudojimo ir saugojimo sąlygomis.
10.3. Pavojingų reakcijų galimybė: Esant rekomenduojamomis naudojimo ir saugojimo sąlygomis, pavojingų reakcijų nesusidaro.
10.4. Vengtinos sąlygos: Drėgmė, užteršimas / reakcija su degiomis medžiagomis, šarmais, stipriomis rūgštimis, oksidatoriais, metalais, alkoholiais, aminais, aukšta/žema temperatūra, karščio/šalčio šaltiniai, atvira ugnis, įkaite/karšti paviršiai, užšalimas.
10.5. Nesuderinamos medžiagos: sprogstamos, oksiduojančios, degios, ėsdinančios, šarminės/rūgštinės medžiagos, alkoholiai, aminai.
10.6. Pavojingi skilimo produktai: Degimo metu išsiskiriantis degimo produktai (anglies oksidai, azoto oksidai, sieros oksidai, fosforo oksidai).

11 skirsnis. TOKSIKOLOGINĖ INFORMACIJA

11.1. Informacija apie toksinį poveikį
Ūmus toksiškumas: produktas, remiantis CLP reglamente nustatytais kriterijais (I priedas, 3.1 skyrius) neklasifikuojamas kaip ūmiai toksiškas / kenkmsingas prarijus, įkvėpus ir / ar per odą. Remiantis turimais duomenimis neatitinka klasifikavimo kriterijų. Paremta sudėtinių dalių ir jų koncentracijų skaičiavimo principu atsižvelgiant į išvestus/nustatytus ūmaus toksiškumo įverčius.
Sudėtinių dalių ūmaus toksiškumo vertės:

Metileno bisfenilizocianatas (MDI)	LC50 (įkvėpus, garai) >10 - < 20 mg/kg (nustatytas ATE 11)
Tris(2-chloro-1-metiletil) fosfatas	LD50 (prarijus) >300 - < 2000 mg/kg (nustatytas ATE 500)

Apskaičiuotas mišinio $ATE_{miš}$ (prarijus) = 2512 mg/kg
Apskaičiuotas mišinio $ATE_{miš}$ (per odą) = >5000 mg/kg
Apskaičiuotas mišinio $ATE_{miš}$ (įkvėpus) = 22 mg/kg

Odos ėsdinimas / dirginimas: mišinys, remiantis CLP reglamento I priedo nustatytais kriterijais (3.2. skyrius), klasifikuojamas kaip dirginantis odą. Remiantis turimais duomenimis atitinka klasifikavimo kriterijus. Paremta sudėtinių dalių ir jų koncentracijos skaičiavimo principu.
Smarkus akių pažeidimas / dirginimas: mišinys, remiantis CLP reglamento I priedo nustatytais kriterijais (3.3. skyrius), klasifikuojamas kaip smarkiai dirginantis akis. Remiantis turimais duomenimis atitinka klasifikavimo kriterijus. Paremta sudėtinių dalių ir jų koncentracijos skaičiavimo principu.

Kvėpavimo takų jautrinimas: mišinys, remiantis CLP reglamento I priedo nustatytais kriterijais (3.4. skyrius), klasifikuojamas kaip jautrinantis kvėpavimo takus. Remiantis turimais duomenimis atitinka klasifikavimo kriterijus. Paremta sudėtinių dalių ir jų koncentracijos skaičiavimo principu.

Odos jautrinimas: mišinys, remiantis CLP reglamento I priedo nustatytais kriterijais (3.4. skyrius), klasifikuojamas kaip jautrinantis odą. Remiantis turimais duomenimis atitinka klasifikavimo kriterijus. Paremta sudėtinių dalių ir jų koncentracijos skaičiavimo principu.

Mutageninis poveikis: mišinys, remiantis CLP reglamento I priedo nustatytais kriterijais (3.5. skyrius), neklasifikuojamas kaip mutagenas. Remiantis turimais duomenimis neatitinka klasifikavimo kriterijų.
Susijusios sudėtinės dalys: nėra

Toksiškumas reprodukcijai (vaisingumas/vystymasis): mišinys, remiantis CLP reglamento I priedo nustatytais kriterijais (3.7. skyrius), neklasifikuojamas kaip toksiškas reprodukcijai. Remiantis turimais duomenimis neatitinka klasifikavimo kriterijų.
Susijusios sudėtinės dalys: nėra

Kancerogeniškumas mišinys, remiantis CLP reglamento I priedo nustatytais kriterijais (3.6. skyrius), klasifikuojamas kaip kancerogenas. Remiantis turimais duomenimis atitinka klasifikavimo kriterijus. Paremta sudėtinių dalių ir jų koncentracijos skaičiavimo principu.

STOT SE: mišinys, remiantis CLP reglamento I priedo nustatytais kriterijais (3.8. skyrius), klasifikuojamas kaip specifiškai toksiškas konkrečiam organui esant vienkartiniam poveikiui, gali dirginti kvėpavimo takus. Remiantis turimais duomenimis atitinka klasifikavimo kriterijus. Paremta sudėtinių dalių ir jų koncentracijos skaičiavimo principu.

STOT RE: mišinys, remiantis CLP reglamento I priedo nustatytais kriterijais (3.9. skyrius), klasifikuojamas kaip specifiškai toksiškas konkrečiam organui esant kartotiniam poveikiui, gali pakenkti organams. Remiantis turimais duomenimis neatitinka klasifikavimo kriterijų. Paremta sudėtinių dalių ir jų koncentracijos skaičiavimo principu.

Aspiracijos pavojus: mišinys, remiantis CLP reglamento I priedo nustatytais kriterijais (3.10. skyrius), neklasifikuojamas kaip keliantis aspiracijos pavojų. Remiantis turimais duomenimis neatitinka klasifikavimo kriterijų. Paremta sudėtinių dalių ir jų koncentracijos skaičiavimo principu.

Su fizinėmis, cheminėmis ir toksinėmis savybėmis susiję simptomai ir uždelstas, ūmus ir lėtinis poveikis dėl trumpalaikio ir ilgalaikio sąlyčio su medžiaga: trumpalaikis, nežymus toksinis poveikis su oda gali sukelti nežymų odos dirginimą, perštėjimą, atsirasti paraudimų, išbėrimų, gali pasireikšti alergija, odos džiūvimas arba skilinėjimas. Ilgalaikis poveikis su atvira oda gali sukelti stiprų odos dirginimą, sukelti smulkių žaizdelių / opų susidarymą, susidaryti nežymūs pažeidimai odos audinyje, išsivystyti dermatitas, alergija, odos sujautrėjimas. Poveikis akims pasižymi skausmu, ragenos / tinklainės dirginimu, grįžtamuoju akies obuolio pažeidimu. Gali sukelti laikiną dalinį aklumą, kataraktos uždegimą. Prarijus arba įkvėpus nežymus ūmus apsinuodijimas gali pasireikšti kvėpavimo pagreitėjimu, pykinimu, vėmimu, galvos skausmu ir galvos svaigimu, padidėjusiu kraujo spaudimu. Po didelių dozių ir /ar ilgalaikio poveikio prarijus ar įkvėpus gerklėje, burnoje, skrandyje, kvėpavimo takuose gali atsirasti stiprus dirginimas / ėsdinimas, spazmai, konvulsijos. Kenkia organams, gali išsivystyti vėžys. Gali pasireikšti traukuliai, sutrikęs kvėpavimas, aritmija, koordinacijos nebuvimas, astmos priepuoliai, sąmonės praradimas, koma.

11.2. Informacija apie kitus pavojus

Endokrininės sistemos ardomosios savybės: Netaikoma

Produkto sudėtyje nėra jokių medžiagų, kurios įtrauktos į sąrašą pagal 59 straipsnio 1 dalį, kaip turinti endokrininės sistemos ardomųjų savybių ir kurios koncentracija yra lygi arba didesnė nei 0,1 % pagal svorį.

Produkto sudėtyje nėra jokių medžiagų, kurios nustatytos kaip turinčios endokrininės sistemos ardomųjų savybių pagal Komisijos deleguotajame reglamente (ES) 2017/2100 arba Komisijos reglamente (ES) 2018/605 nustatytus kriterijus ir kurios koncentracija yra lygi arba didesnė nei 0,1 % pagal svorį

12 skirsnis: EKOLOGINĖ INFORMACIJA

12.1. Ūmus/lėtinis eko-toksiškumas aplinkai

Ūmus eko-toksiškumas: mišinys, remiantis CLP reglamento I priedo nustatytais kriterijais (4.1. skyrius), neklasifikuojamas kaip ūmiai toksiškas vandens aplinkai. Remiantis turimais duomenimis neatitinka klasifikavimo kriterijų.

Lėtinis eko-toksiškumas: mišinys, remiantis CLP reglamento I priedo nustatytais kriterijais (4.1. skyrius), neklasifikuojamas kaip toksiškas / kenksmingas vandens aplinkai ilguoju periodu. Remiantis turimais duomenimis neatitinka klasifikavimo kriterijų.

Paremta sudėtinių dalių ir jų koncentracijos skaičiavimo principu įvertinant nustatytus M-faktorius ir dauginimo koeficientus.

12.2. Patvarumas ir skaidomumas: Galutinio produkto (mišinio) degradacijos laipsnis nenustatomas. Pagal turimus duomenis mišinio sudedamosios dalys yra priskiriamos sparčiai suyrančioms. Tačiau medžiagos, apie kurias nėra nei eksperimentiniu būdu nustatytų, nei apytikrių naudingų duomenų apie suirimą, turėtų būti laikomos nesparčiai suyrančios.

12.3. Bioakumuliacijos potencialas: Galutinio produkto (mišinio) bioakumuliacijos potencialas nenustatomas. Pagal turimus duomenis mišinio sudedamosios dalys neturi bioakumuliacijos potencialo.

12.4. Judumas dirvožemyje: Galutinio produkto (mišinio) judumas dirvožemyje nenustatytas. Kaupimosi ir išsiplovimo dirvožemyje greitis priklauso nuo labai daug aplinkos faktorių įskaitant bet neapsiribojant dirvožemio tipą, gruntinių vandenų gylį, atmosferines sąlygas ir t.t. todėl gali kisti priklausomai nuo konkrečių sąlygų.

12.5. PBT IR vPvB vertinimo rezultatai: PBT: netaikoma; **vPvB**: netaikoma. Nei mišinys, nei mišinio sudedamosios dalys neatitinka PBT ir/ar vPvB kriterijų pagal REACH reglamento XIII priedą.

12.6. Endokrininę sistemą ardančios medžiagos: Produkto sudėtyje nėra nei žinomų, nei numatomų endokrininę sistemą ardančių medžiagų.

12.7. Kitas nepageidaujamas poveikis: dideli kiekiai gali išbalansuoti vandens ekosistemų natūralų pH balansą. Dideli kiekiai patekę į aplinką gali turėti neigiamos įtakos augalams, planktonui ar kitai gyvajai gamtai.

13 skirsnis. ATLIEKŲ TVARKYMAS

13.1. Atliekų tvarkymo metodai
Rekomendacijos: draudžiama produkto atliekas pilti į vietinę ir / ar lietaus kanalizaciją, paviršinius vandens telkinius, gamtinę aplinką. Negalima šalinti su buitinėm atliekom, išpilti į nuotėkas. Atliekos turi būti tvarkomos vadovaujantis Atliekų tvarkymo taisyklėmis ir Atliekų tvarkymo įstatymu.

Priskirtos atliekų pavojingosios savybės: HP 3 (Degiosios), HP 4 (Dirginančios), HP 5 (Specifiškai toksiškos konkrečiam organui), HP 6 (Ūmiai toksiškos), HP 7 (Kancerogeninės), HP 13 (jautrinančios)
Atliekų tvarkymo kodas:
Atsižvelgiant į naudojimo būdą ir susidariusias atliekas galutinį atliekų tvarkymo kodą priskiria galutinis atliekų naudotojas / tvarkytojas atsižvelgdamas į nustatytą atliekų toksiškumą ir fizines – chemines savybes remiantis atitinkamais atliekų identifikavimo metodais kaip apibrėžta ES ir nacionaliniuose teisės aktuose.

Užteršta pakuotė: 15 01 10* pakuotės, kuriose yra pavojingųjų medžiagų likučių arba kurios yra jomis užterštos (VP). Visiškai ištuštinti pakuotę ir utilizuoti vadovaujantis galiojančiais teisės aktais.
Įspėjimas: tuščiose talpyklose gali būti medžiagų likučių, kurie yra pavojingi. Neturėdami tinkamų nurodymų nebandykite iš naujo pripildyti arba valyti talpyklų. Tuščios talpyklos turi būti pakartotinai panaudotos, perdirbtos grąžinamuoju būdų, pašalintos arba atiduotos rangovui, kuris atlieka tokius darbus ir turi atitinkamą licenciją, išduotą pagal galiojančius teisės aktus. Saugoti talpyklas nuo per didelio slėgio, nepjaustyti jų, nevirinti, nelituoti, negręžti, nešlifuoti, ir nelaikyti jų karštai. Saugoti nuo liepsnos, kibirkščių, statinės elektros bei kitų degimo šaltinių.

14 skirsnis. INFORMACIJA APIE GABENIMĄ

Produktui taikomi pavojingų krovinių vežimo (IMDG, IATA, ADR/RID) reikalavimai ir klasifikacija.

		ADR – sausumos keliai **RID – geležinkelių keliai**	**ADNR – Vandens keliai** **IMDG – Jūrų keliai**
14.1.	**JT numeris**	1950	
14.2.	**Teisingas krovinio pavadinimas**	AEROZOLIAI, liepsnūs	
14.3.	**Gabenimo pavojingumo klasė**	2	
14.4.	**Klasifikacinis kodas**	5F	
14.5.	**Pavojaus ženklai**	2.1	
14.6.	**Pavojaus ženklai**	190, 327, 344,625	
Nesupakuotų krovinių vežimas pagal IMO priemones:			Netaikoma

15 skirsnis. INFORMACIJA APIE REGLAMENTAVIMĄ

Reglamentas Nr. 1907/2006/EB (REACH):

- ✓ SVHC (Kandidatinis labai didelį susirūpinimą keliančių medžiagų sąrašas): Netaikoma
- ✓ REACH XIV Priedas (autorizuotinų medžiagų sąrašas): Netaikoma
- ✓ REACH XVII Priedas (apribotų medžiagų sąrašas): Įrašas Nr. 74

"...1. Neturi būti naudojami pramoninėms ir profesionalioms paskirtims kaip atskiros cheminės medžiagos arba sudedamosios kitų cheminių medžiagų ar mišinių dalys po 2023 m. rugpjūčio 24 d., nebent:

a) atskirai ir mišiniuose apskaičiuota diizocianatų koncentracija yra mažesnė nei 0,1 % masės arba

b) darbdavys arba savarankiškai dirbantis asmuo užtikrina, kad prieš naudodami cheminę medžiagą (-as) ar mišinį (-ius) pramoninis arba profesionalus naudotojas (-ai) bus sėkmingai pabaigę kursus apie diizocianatų naudojimo saugą.

2. Neturi būti teikiami rinkai pramoninėms ir profesionalioms paskirtims kaip atskiros cheminės medžiagos arba sudedamosios kitų cheminių medžiagų ar mišinių dalys po 2022 m. vasario 24 d., nebent:

a) atskirai ir mišiniuose apskaičiuota diizocianatų koncentracija yra mažesnė nei 0,1 % masės arba

b) tiekėjas užtikrina, kad cheminės medžiagos (-ų) ar mišinio (-ų) gavėjui bus suteikta informacija apie 1 dalies b punkte nurodytus reikalavimus, o ant pakuotės, akivaizdžiai besiskirianti nuo kitos informacijos etiketėje, bus pateikta ši informacija: „Nuo 2023 m. rugpjūčio 24 d. reikalingi tinkami mokymai prieš naudojant pramoninei ar profesionaliai paskirčiai...“

Reglamentas Nr. 649/2012/EB (PIC): Netaikoma
Reglamentas Nr. 850/2004/EB (POT): Netaikoma
Reglamentas Nr. 1107/2009/EB (Augalų apsaugos produktai): Netaikoma
Reglamentas Nr. 528/2012/EB (Biocidai): Netaikoma
Reglamentas Nr. 1005/2009/EB (OSAM): Netaikoma
Direktyva Nr. 2004/37/EB (kancerogenai/mutagenai): Netaikoma

15.1. Su konkrečia medžiaga ar mišiniu susiję saugos, sveikatos ir aplinkos teisės aktai
Susiję ES / tarptautiniai teisės aktai:
2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentas (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH);
2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentas (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo (CLP);
2020 m. birželio 18 d. Europos Komisijos reglamentas (ES) 2020/878 (SDL reikalavimai);
2008 m. gegužės 30 d. Europos Komisijos reglamentas (EB) Nr. 440/2008 (Bandymų metodai);
2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 2016/425 (asmeninės apsaugos priemonės);
2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/98/EB (atliekos);
2012 m. liepos 4 d. Direktyva 2012/18/ES (didelių avarijų likvidavimas (SEVESO);
1998 m. balandžio 7 d. Direktyva 98/24/EB (darbuotojų saugos ir sveikatos apsauga nuo cheminių veiksnių)
1989 m. birželio 12 d. Direktyva 89/391/EEB (DSS)
1994 m. birželio 22 d. Direktyva 94/33/EEB (dirbančio jaunimo apsauga);
Europos sutartis dėl pavojingų krovinių tarptautinio vežimo keliais / vandens keliais (ADR / MDG);
Europos sutartis dėl pavojingų krovinių tarptautinio vežimo oro keliais (IATA);
2000 m. gegužės 3 d. Europos Komisijos sprendimas 2000/532/EB (pavojingų atliekų sąrašas (LoW));

Susiję nacionaliniai (Lietuvos Respublikos) teisės aktai:
2000 m. balandžio 18 d. įstatymas Nr. VIII-1641 dėl „*Lietuvos Respublikos cheminių medžiagų ir mišinių įstatymas*“ (atitinkama aktuali redakcija)
1998 m. birželio 16 d. įstatymas Nr. VIII-787 dėl „ *Lietuvos Respublikos atliekų įstatymas*“ (atitinkama aktuali redakcija)
2001 m. liepos 24 d. įsakymas Nr. 97/406 dėl „*Darbuotojų apsaugos nuo cheminių veiksnių darbe nuostatai bei Darbuotojų apsaugos nuo kancerogenų ir mutagenų poveikio darbe nuostatai*“ (atitinkama aktuali redakcija).

2011 m. rugsėjo 1 d. įsakymas Nr. V-824/A1-389 dėl Lietuvos Higienos normos HN 23:2011 „*Cheminių medžiagų profesinio poveikio ribiniai dydžiai. Matavimo ir poveikio vertinimo bendrieji reikalavimai*“ (atitinkama aktuali redakcija).
1999 m. liepos 14 d. įsakymas Nr. 217 dėl „*Atliekų tvarkymo taisyklės*“ (atitinkama aktuali redakcija).
2006 m. spalio 12 d. įsakymas Nr. D1-462 dėl „*Duomenų ir informacijos apie Lietuvos Respublikoje gaminamas, importuojamas, platinamas, eksportuojamas ir pramonėje, profesinėje ar kitoje ūkinėje veikloje naudojamas chemines medžiagas ir preparatus, jų savybes, galimą poveikį žmogaus sveikatai ir aplinkai teikimo, rinkimo, kaupimo bei tolesnio paskirstymo tvarkos aprašas*“ (atitinkama aktuali redakcija).
2008 m. liepos 2 d. įsakymas Nr. D1-360 dėl „*Cheminių medžiagų ir preparatų apskaitos tvarkos aprašas*“ (atitinkama aktuali redakcija).
Pastaba: derėtų atitinkamai atsižvelgti į visus vėlesnius teisės aktų atnaujinimus, pakeitimus ir / ar papildymus. Teisės aktų sąrašas nėra baigtinis.

15.2. Cheminės saugos vertinimas: Pagal REACH reglamento 14 straipsnį cheminės saugos vertinimas neatliktas (mišiniams netaikoma).

16 skirsnis. KITA INFORMACIJA

16.1. Nuorodos į pakeitimus: Pateikta informacija atitinka REACH reglamento Nr. 1907/2006 EB (REACH) II priedo reikalavimus, atsižvelgiant į vėlesnius reglamentus, kuriais yra keičiamas ar papildomas REACH. Versija 1. Data: 2022-05-31.

16.2. Naudoti mišinio klasifikavimo metodai:

Fiziniai pavojai	Nustatyti / patvirtinti bandymų metodai, papildomai atsižvelgiant į analogiškų produkto turimus duomenis.
Pavojai sveikatai Pavojai aplinkai	Skaičiavimo metodas (mišinių klasifikavimo metodas pagal sudedamąsias dalis ir jų koncentracijas), atsižvelgiant į nustatytas bendrąsias / specifines koncentracijas ir nustatytus M-faktorius / dauginimo koeficientus.

16.3. Nustatyti naudojimo būdai, naudojimo aprašymas ir kategorijos: Padidintos išeigos montavimo putos, skirtos profesionaliam naudojimui su pistoletu skirtos naudoti durų ir langų montavimui, vamzdžių izoliacijai ir tvirtinimui, skylių ir tarpų užpildymui, bei plyšių šilumos izoliacijai.

16.4. Santrumpos ir akronimai
ATE Ūmaus toksiškumo įvertis
ADR/RID Europos sutartis dėl pavojingų krovinių tarptautinio vežimo keliais/geležinkeliais
AP Apsauginės priemonės
CAS Cheminių medžiagų santrumpų tarnyba
CLP Klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo reglamentas; Reglamentas (EB) Nr. 1272/2008
DNEL Išvestinė ribinė poveikio nesukelianti vertė
EC50 Medžiagos efektyvioji koncentracija, kurios poveikis atitinka 50 % maksimalios reakcijos
ECHA Europos cheminių medžiagų agentūra
EINECS Europos esamų komercinių cheminių medžiagų sąrašas
IATA Tarptautinė oro transporto asociacija
IMDG Tarptautinis pavojingų krovinių vežimo jūra kodeksas
IPRD Ilgalaikio poveikio ribinis dydis
LC50 Mirtina koncentracija 50 proc. tirtos populiacijos
NRD Neviršitynas ribinis dydis
PBT Patvari, bioakumuliacinė ir toksiška

PNEC Prognozuojama poveikio nesukelianti koncentracija
REACH Cheminių medžiagų registracija, įvertinimas, autorizacija ir apribojimai
RVK Europos cheminių mdžiagų agentūros rizikos vertinimo komitetas
SDL Saugos duomenų lapas
SVHC Labai didelį susirūpinimą keliančių cheminių medžiagų sąrašas
TPRD Trumpalaikio poveikio ribinis dydis
vPvB Labai patvari ir didelės bioakumuliacijos

16.5. Naudoti šaltiniai: Gamintojo pateikta informacija, sudėtinių dalių saugos duomenų lapai, Europos cheminių medžiagų biuro (ECB), Europos cheminių medžiagų agentūros (ECHA), Europos saugos ir sveikatos darbe agentūros (OSHA), Europos maisto saugos tarnybos (EFSA), Tarptautinės ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (OECD), Vokietijos IFA duomenų bazė (GESTIS), Švedijos cheminių medžiagų agentūros (KemI), Tarptautinės laboratorijų organizacijos (ILO), TOXNET ir kt. duomenų bazių viešai prieinami, pateikti duomenys.

16.6. Visos susijusios pavojingumo (H) frazės nurodytos 2 ir/ar 3 skirsniuose:

Degiosios dujos, 1 pavojaus kategorija	H220	Ypač degios dujos
Aerozoliai, 1 pavojaus kategorija	H222	Ypač degus aerozolis
	H229	Slėginė talpykla. Kaitinama gali sprogti
Slėgio veikiamos dujos, suslėgtosios	H280	Turi slėgio veikiamų dujų, kaitinant gali sprogti
Ūmus toksiškumas (prarijus), 4 pavojaus kategorija	H302	Kenksminga prarijus
Odos dirginimas, 2 pavojaus kategorija	H315	Dirgina odą
Odos jautrinimas, 1 pavojaus kategorija	H317	Gali sukelti alerginę odos reakciją
Smarkus akių dirginimas, 2 pavojaus kategorija	H319	Sukelia smarkų akių dirginimą
Ūmus toksiškumas įkvėpus (garai), 4 pavojaus kategorija	H332	Kenksminga įkvėpus
Kvėpavimo takų jautrinimas, 1 pavojaus kategorija	H334	Įkvėpus gali sukelti alerginę reakciją, astmos simptomus arba apsunkinti kvėpavimą
Specifinis toksiškumas konkrečiam organui (vienkartinis poveikis), 3 pavojaus kategorija	H335	Gali sudirginti kvėpavimo takus
Kancerogenas, 2 pavojaus kategorija	H351	Įtariama, kad sukelia vėžį
Specifinis toksiškumas konkrečiam organui (kartotinis poveikis), 2 pavojaus kategorija	H373	Gali pakenkti, jeigu medžiaga veikia ilgai arba kartotinai

16.7. Informacija apie mokymus
Darbuotojai/naudotojai turi būti apmokyti/supažindinti su pateikta atitinkama saugos informacija.

16.8. Atsakomybę ribojanti sąlyga
Saugos duomenų lape pateikti duomenys turi būti prieinami visiems, kurių darbas yra susijęs su chemine medžiaga/mišiniu. Duomenys atitinka turimas žinias ir yra skirti apibūdinti cheminį produktą saugos ir sveikatos darbe, aplinkos apsaugos aspektais. Pateikta informacija neatskleidžia kitų specifinių cheminės medžiagos/mišinio savybių. Informacija yra teisinga, kiek yra žinoma medžiagos/mišinio saugos duomenų lapo parengimo dieną ir yra tinkama, jei produktas yra naudojamas pagal nustatytas sąlygas ir paskirtį, tačiau informacija yra pateikta be jokios garantijos, išreikštos arba numanomos, susijusios su jos teisingumu. Pateikta tam tikra informacija ir padarytos išvados gali būti iš šaltinių, kitokių nei tiesioginiai pačios medžiagos/mišinio testų duomenys. Todėl, atsižvelgiant į tai, kad yra sunku naudoti / vertinti esamus

standartinius (eko) toksikologinio įvertinimo metodus tam, kad būtų galima numatyti visus galimus pavojus aplinkos komponentams, jautriems žmonėms, visuomenei arba kurie gali atsirasti dėl nenumatytų sąlygų, šį produktą bet kuriuo atveju reikėtų naudoti ir tvarkyti kaip galimai pavojingą aplinkai ir žmonių sveikatai bei gydymas turi būti paremtas visomis atsargumo priemonėmis.

Jeigu produktas naudojamas, kaip komponentas kitame produkte, medžiagos saugos duomenų lapo informacija gali negalioti. Saugos duomenų lapo informacija papildoma atsiradus naujų duomenų apie medžiagos/mišinio poveikį sveikatai ir aplinkai, apie prevencijos priemones pavojams sumažinti arba jiems visiškai išvengti.

SAUGOS DUOMENŲ LAPO PABAIGA